

BATEIG DE MAR

Projecte Interdisciplinari
Aula Oberta

IES Torre Roja
Viladecans

MANEL MERINO mmerino7@xtec.cat

DAVID GARIJO dgarijo@xtec.cat

I.E.S. TORRE ROJA

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ**
- 2. PERSONES QUE HI COL·LABOREN**
- 3. OBJECTIUS GENERALS**
- 4. OBJECTIUS CONCRETS DEL PROJECTE INTERDISCIPLINAR**
- 5. OBJECTIUS COMPETENCIALS DELS ÀMBITS O DE LES MATÈRIES**
- 6. CONTINGUTS MÍNIMS PER MATÈRIES**
- 7. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS**
- 8. TEMPORALITZACIÓ**
- 9. ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE**
- 10. METODOLOGIA**
- 11. AVALUACIÓ**
- 12. BIBLIOGRAFIA, RECURSOS DIDÀCTICS I ÚS DE LES TIC.**
- 13. ANNEXOS**

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest projecte interdisciplinari s'emmarca dins de l'Aula Oberta de l'IES Torre Roja de Viladecans (Baix Llobregat). L'IES Torre Roja és un centre públic de secundària dels quatre que hi ha a la localitat. Ofereix a la seva zona d'influència estudis d'ESO, Batxillerat de totes les modalitats menys l'artístic, Curs Preparatori d'Accés a Cicles Formatius de Grau Superior i Cicles Formatius de Grau Mitjà d' Equips i Instal·lacions Electrotècniques, Explotació de Sistemes Informàtics, Comerç i, Cicles Formatius de Grau Superior d' Instal·lacions electrotècniques, Serveis al Consumidor, Gestió Comercial i Marqueting. També disposem d'un Programa de Qualificació Professional Inicial (PQPI) de manteniment. Per aquest motiu el centre ofereix aquest servei educatiu en horari de matí i tarda. Està situat al barri de Torre Roja en el qual, un bon nombre de famílies són d'un nivell sociocultural i econòmic mig -baix. Constatem que hi ha força immigració d'alumnes d'origen àrab, especialment del Marroc, així com de famílies llatinoamericanes. Com a molts altres centres de la localitat tenim un bon nombre d'alumnes amb necessitats educatives especials i d'altres, amb baixos nivells d'aprenentatge; alguns d'aquests últims alumnes presenten conductes disruptives que fan molt difícil el treball en un aula ordinària.

Enguany, és el 2n curs que comptem amb una Aula Oberta on hi tenen cabuda alguns alumnes amb greus dificultats d'aprenentatge i/o conductes disruptives, que es van manifestar en el que abans era el 1r cicle de l'ESO. L'Aula Oberta d'aquest curs té, a més a més, algunes particularitats ressenyables:

- a) Només disposem de recursos humans i materials per portar a terme una Aula Oberta i, per això, hi ha alumnes de 3r i 4t d'ESO a la vegada. Excepcionalment hi ha un alumne de 2n d'ESO amb unes característiques especials.
- b) Disposem d'una professora que fa 10 hores de taller al centre. En aquest taller els alumnes fan diverses feines de manteniment (fusteria, electricitat, pintura...) i també realitzen activitats de cuina. A més a més, quan cal, preparen materials i objectes per a decorar el centre en festivitats senyalades (Nadal, Sant Jordi...) o col·laboren en l'elaboració d'objectes per a les obres de teatre i musicals organitzats pels grups de teatre i la coral del centre.

c) Ja des del curs passat van posar en marxa, conjuntament, amb els altres tres centres de secundària públics de Viladecans, el projecte òrbita. Aquest consisteix en oferir a cinc alumnes de l'Aula Oberta (l'any passat només a tres) de cada centre la possibilitat de fer unes estades formatives a empreses privades o institucions públiques. Cada curs es realitzen dues estades (d'octubre a febrer i de febrer a juny) on els alumnes assisteixen a aquestes empreses un màxim de 10 hores lectives setmanals i realitzen una activitat formativa. Les 20 hores restants assisteixen al centre educatiu per completar el seu currículum adaptat de 3r o 4t d'ESO, segons el cas.

d) Els alumnes també realitzen una optativa de Competències Socials (inspirada en el programa de Manuel Segura) de 2 h/setmanals on treballen les habilitats cognitives, els dilemes morals i les habilitats socials bàsiques i avançades.

Un projecte interdisciplinar com el que proposem a continuació és un pas més per completar una dinàmica en equip, oberta i participativa amb els cinc professor@s que formem l'aula Oberta de l'IES Torre Roja. Així podem oferir als alumnes altres activitats teòrico-pràctiques que siguin engrescadores i més motivadores per assolir les competències bàsiques que ens proposem com equip docent i com a centre.

Però, la cosa no s'acaba aquí. En els propers cursos dissenyarem altres projectes interdisciplinars per tal d'oferir diversitat d'accions formatives a partir de les quals els nostres alumnes trobin alguna motivació més, extrínseca o intrínseca, per participar dels processos d'ensenyament-aprenentatge que els oferim al centre amb les nostres limitacions i també amb les nostres possibilitats.

2. PERSONES QUE HI COL·LABOREN:

- 1- VICTORIA CARREÑO. Professora d'Anglès i Castellà.
- 2- DAVID GARIJO. Professor d'Educació Física, Matemàtiques i TIC.
- 3- PEPA JULIÀ. Professora de Tecnologia- EVP.
- 4- MANEL MERINO. Psicopedagog i Tutor, professor de C. Socials i Català.
- 5- MARIBEL MORENO. Professora de C. Naturals.

3. OBJECTIUS GENERALS

Objectius generals del projecte interdisciplinari de l'Aula Oberta en relació als objectius de l'etapa:

- 1- Assumir amb responsabilitat els seus deures i exercir els seus drets respecte als altres, entendre el valor del diàleg, de la cooperació, de la solidaritat, del respecte als drets humans com a valors bàsics per a una ciutadania democràtica.

- 2- Desenvolupar i consolidar hàbits d'esforç, d'estudi, de treball individual i cooperatiu i de disciplina com a base indispensable per a un aprenentatge eficaç i per aconseguir un desenvolupament personal equilibrat.

- 3- Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per aprendre a prendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

- 4- Desenvolupar habilitats bàsiques en l'ús de fonts d'informació diverses, especialment en el camp de les tecnologies, per saber seleccionar, organitzar i interpretar la informació amb sentit crític.

- 5- Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, textos i missatges complexos en llengua catalana, en llengua castellana i, a nivell bàsic, en llengua anglesa.

- 6- Conèixer, valorar i respectar els valors bàsics i la manera de viure de la pròpia cultura i d'altres cultures, i respectar-ne el patrimoni artístic i cultural.

- 7- Adquirir coneixements bàsics que capacitin per a l'exercici d'activitats professionals i alhora facilitin el pas del món educatiu al món laboral.

- 8- Gaudir i respectar la creació artística i comprendre els llenguatges de les diferents manifestacions artístiques i utilitzar diversos mitjans d'expressió i representació.

9- Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de salut i incorporar la pràctica de l'activitat física i l'esport a la vida quotidiana per afavorir el desenvolupament personal i social.

4. OBJECTIUS CONCRETS DEL PROJECTE INTERDISCIPLINAR

- Millorar el treball individual i en grup.
- Dissenyar, desenvolupar i avaluar/millorar les etapes de construcció d'un projecte.
- Millorar l'autoestima individual i grupal.
- Realitzar una sortida pedagògica respectant les normes socioculturals i mediambientals a nivell individual i grupal.

5. OBJECTIUS COMPETENCIALS DELS ÀMBITS O DE LES MATÈRIES

A continuació indiquem els 3 grans àmbits i les matèries que treballen amb cadascun:

1. **L'àmbit de la comunicació** inclourà: llengua catalana i literatura, llengua castellana i llengua estrangera.
2. **L'àmbit social** inclourà: ciències socials, geografia i història i educació visual i plàstica.
3. **L'àmbit científic tècnic** inclourà: ciències de la naturalesa, matemàtiques, tecnologies, i els aspectes relacionats amb la salut i el medi ambient recollits en el currículum d'educació física.

Àmbit de la comunicació

- Expressar observacions, explicacions, opinions, pensaments, emocions, vivències i argumentacions.
- Permetre interactuar i dialogar amb altres adequadament.
- Gaudir escoltant, observant, llegint o expressant-se utilitzant recursos lingüístics i no lingüístics.
- Aprofundir en la interacció i comprensió de la realitat i el món.
- Posar en joc habilitats de pensament convergent i divergent.
- Trobar fonts, formes i vies de comprensió i expressió.
- Planificar, avaluar i ajustar els processos creatius necessaris per aconseguir uns resultats.
- Conèixer tècniques, recursos i convencions dels llenguatges artístics.
- Apreciar, gaudir i participar a la vida cultural i contribuir a la conservació del patrimoni.

Àmbit científic tècnic

- Produir, interpretar i valorar diferents tipus d'informació mitjançant l'ús d'eines matemàtiques.
- Conèixer diferents tipus de números, mesures, símbols, elements geomètrics, etc.
- Ampliar el coneixement sobre aspectes quantitius i espacials de la realitat.
- Elaborar i analitzar la informació a través d'eines matemàtiques.
- Identificar la coherència i el grau de certesa dels resultats obtinguts.
- Tenir una disposició favorable envers la informació i les situacions.

Àmbit Social

- Tractar amb respecte i tolerància els companys i el professorat.
- Tenir consciència dels coneixements, les capacitats i les actituds pròpies (autoavaluació) i tenir la voluntat o l'hàbit de millorar-les.
- Mostrar interès i curiositat per al coneixement.
- Ser progressivament capaç de treballar autònomament i en grup.
- Valorar positivament les relacions amb els altres basades en la solidaritat, la confiança, el diàleg i la igualtat.
- Justificar i argumentar l'opinió pròpia amb raonaments lògics i coherents.

Àmbit Social

- Saber planificar i organitzar el temps i les activitats en la realització d'un treball individual o cooperatiu de recerca.
- Desenvolupar i aplicar el pensament científic-tècnic.
- Aplicar valors i criteris ètics relacionats amb la ciència.
- Afavorir la qualitat de vida de les persones de l'entorn proper i global.
- Adquirir responsabilitat dels propis actes envers el planeta (local i globalment)
- Conèixer i comprendre la realitat social en la seva diversitat i complexitat.
- Afavorir la curiositat per conèixer els fets històrics des de l'anàlisi del context i del procés en què es donen.
- Interpretar el moment social des d'una perspectiva històrica.

6. CONTINGUTS MÍNIMS PER MATÈRIES

Tot seguit indiquem les matèries que treballem en aquest projecte interdisciplinar. També hem indicat els continguts TIC que treballem de forma interdisciplinar a totes les matèries.

TIC

- Creació de material audiovisual per explicar la teoria de la navegació (el vent, rumb...) i les parts d'un vaixell.
- Utilització les TIC com a eina per buscar i elaborar informació.
- Elaboració d'una guia pràctica amb mitjans audiovisuals.
- Elaboració d'una guia audiovisual sobre el mateix projecte.

Tecnologia- EVP

- Disseny, desenvolupament i avaluació/millora de totes les etapes d'un procés tecnològic.
- Coneixement i identificació dels diferents materials i les seves propietats (fusta, paper, metalls..)
- Reconeixement de les diferents eines i màquines-eina i utilitzar-les correctament.
- Utilització i aprenentatge de les diferents operacions per a la construcció d'un objecte: marcar, pintar, enganxar.
- Ús del programari adequat al llarg de tot el procés tecnològic (dibuix plànols, elaboració memòries...).

Matemàtiques

- Ús del càlcul de proporcions a partir de la maqueta.
- Interpretació del càlcul de proporcions.
- Quantificació del preu de la maqueta.
- Teoria de la navegació (vectors, rumb...).

Socials

- Cerca, anàlisi i contrast d'informacions estadístiques, gràfics i mapes, així com de les informacions que ens proporcionen els mitjans de comunicació.
- Ús de diferents fonts d'informació, especialment amb suport TIC, per contextualitzar els conceptes generals a fets de l'entorn proper, comunicant de forma argumentada els resultats de la recerca.
- Identificació de l'impacte dels processos productius, dels moviments de població i del creixement urbà sobre el territori. Anàlisi de les formes de vida, dels problemes i de la gestió de les ciutats actuals, especialment a Catalunya.
- Anàlisi dels elements bàsics de l'organització política i administrativa de Catalunya, així com dels òrgans principals de govern i el seu funcionament.
- Comparació entre els òrgans de govern municipal i els d'àmbits territorials més grans.
- Interpretació de mapes de Catalunya i comarques.

Ciències de la naturalesa

- Sensibilització envers el medi ambient.
- Tendència a utilitzar el coneixement après per fonamentar maneres de viure saludables, tant individualment com col·lectiva.
- Coneixement del clima, flora i fauna del litoral.
- Confecció de murals informatius.

Català i Castellà

- Classificació i resum de la informació trobada.
- Comprensió de textos bàsics.
- Comprensió i interpretació de les informacions més rellevants de textos orals, escrits i audiovisuals.
- Participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals
- Confecció de textos correctament.
- Conèixer el vocabulari relacionat amb el mar.

- Recerca d'informació i hàbits de consulta per ampliar les informacions i els continguts.
- Redacció d'una guia pràctica.

Anglès

- Coneixement del vocabulari relacionat amb el mar.
- Confecció d'un mural informatiu.
- Recercar d'informació sobre els pirates.

Tutoria

- Acceptació i adaptació al grup.
- Cooperació amb el grup classe per a dur a terme l'exposició.
- Responsabilitzar-se de la feina assignada en l'elaboració de l'exposició.
- Valoració del diàleg i la cooperació com a formes pacífiques de resolució de conflictes.
- Coneixement de l'orientació personal, acadèmica i professional.
- Reflexió i autoavaluació de la realització del projecte.

7. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Les competències transversals són:

Competència comunicativa

- Competència comunicativa, lingüística i audiovisual.
- Competències artística i cultural.

Competències metodològiques

- Tractament de la informació i competència digital.
- Competència matemàtica.
- Competència d'aprendre a aprendre.

Competències personals

- Competència d'autonomia i iniciativa personal

Competències per conviure i habitar el món

- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
- Competència social i ciutadana

Durant el projecte treballarem de forma més general o específica totes les competències transversals:

- Ser progressivament capaç de treballar autònomament i en grup.
- Trobar fonts, formes i vies de comprensió i expressió.
- Produir, interpretar i valorar diversos tipus d'informació mitjançant l'ús d'eines matemàtiques
- Aprendre a utilitzar les eines TIC
- Seleccionar, interpretar i valorar la informació obtinguda.
- Adquirir responsabilitat dels propis actes envers l'entorn més proper (localitat, comarca).
- Conèixer i interactuar amb el medi marítim.

8. TEMPORALITZACIÓ DEL PROJECTE

Aquest projecte interdisciplinari està previst que tingui una durada entre 6 i 8 setmanes. Entre 12 i 18 hores de la gran majoria de matèries. Sense tenir presents les hores de la sortida pedagògica.

Durant la realització del projecte cada matèria continuarà amb la seva assignació horària. Habitualment, 2 hores setmanals exceptuant el taller (matèries de tecnologia i educació visual i plàstica) amb 10 hores setmanals i la tutoria amb només 1 hora setmanal.

A més a més, farem una sortida teòrico-pràctica a Castelldefels (realització) on aplicarem molts dels conceptes, procediments i actituds, valors i normes treballats a classe. Aquesta sortida pedagògica durarà tot el dia, des de les 9 hores i fins a les 17 hores (amb dinar inclòs).

Està previst que 2/3 de les sessions siguin preparatòries, abans de la sortida pedagògica i 1/3 de les sessions es dediquin a l'avaluació, autoavaluació i coavaluació.

A la tutoria treballarem també diverses dinàmiques d'orientació personal, acadèmica i professional.

9. ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENTAGE

Ciències socials

- Buscar i comentar la informació (internet) sobre la geografia (estadístiques, gràfics i mapes) de Castelldefels i la Comarca del Baix Llobregat.
- Buscar i comentar la informació (internet) sobre la història i la societat de Castelldefels i la Comarca del Baix Llobregat.
- Mirar al llarg de les setmanes que dura el projecte els diaris gratuïts i de pagament (paper o internet) les notícies sobre Castelldefels.
- Buscar, explicar i comentar (internet) l'organització política i administrativa de Castelldefels, la Comarca i Catalunya. Només els aspectes més senzill i bàsics.

Català i castellà

- Redacció-resum dels textos en català i castellà de la informació cercada sobre Castelldefels a ciències socials.
- Indicar en català i castellà els noms de les parts més importants de l'embarcació i dels elements propers. Recerca per internet o al diccionari físic.
- Classificar i resumir la informació trobada a C. Socials...
- Elaboració d'una guia pràctica.
- Fer conversa per parlar del que s'està fent i s'està a prenent a les diverses matèries.
- Resumir i redactar textos relacionats amb el mar i amb Castelldefels.

Ciències naturals

- Buscar informació (internet) sobre la vegetació pròpia de Castelldefels (platja i localitat).
- Buscar informació (internet) sobre la fauna pròpia de Castelldefels (platja i localitat).
- Buscar informació (internet) sobre el clima de la Comarca.
- Realització de murals explicatius sobre clima, vegetació i fauna pròpia de Castelldefels i la Comarca.

Tutoria

- Per parelles o trios buscar i escriure tots els elements fonamentals per organitzar i realitzar la sortida del projecte a Castelldefels (mitjans de transport, pressupost, targetes de viatge, itinerari i recorregut, autoritzacions, assegurança mèdica...).
- Realitzar de forma individual la fitxa de coavaluació de tot el procés (elaborada pel professorat). Després fer comentaris orals de tot el grup (posada en comú).

TIC

- Buscar informació (internet).
- Treballar amb full de càlcul el cost de la maqueta.
- Treballar amb full de càlcul el cost del quadre amb els nusos.
- Treballar amb el processador de textos per escriure la feina realitzada i la seva progressió durant el projecte.

Tecnologia/Taller

- Fer una maqueta d'un catamarà.
- Fer una fitxa per anomenar i poder utilitzar totes les eines i els materials correctament.
- Treballar la realització de diferents nusos i realitzar un quadre exemple amb els nusos mes importants.

Mates

- Treballar les proporcions mitjançant les maquetes.
- Fer el càlcul del cost total de la maqueta
- Fer el càlcul del cost total del quadre de nusos.

Angles

- Buscar informació sobre els pirates mitjançant internet.
- Fer un dossier sobre els pirates (historia, vaixells...).
- Fer fitxes sobre vocabulari relacionat amb el mar.

Activitats d'aprenentatge des del punt de vista de l'educació emocional, aprofundint en l'autoestima

- **Tutoria:** Indicar de 3 a 5 qualitats positives dels companys de l'aula oberta.
- **Tutoria:** Explicar tot allò que els ha anat bé al llarg de la setmana als que fan un estada formativa a l'empresa de 10 hores o als que es queden al centre fent el taller de cuina i jardineria.
- **Tutoria/Estada a l'empresa/català/castellà:** explicar –oral- a la resta de classe (els que fan taller) com s'han sentit i quines tasques han desenvolupat a l'empresa on fan l'estada formativa.
- **Castellà/Català/Tutoria:** visionat de la pel·lícula de: “Los chicos del coro” i després a les dues matèries i tutoria fer una reflexió sobre les actituds d'uns joves interns que milloren la seva autoestima a través de la música.
- **Taller:** posar en un lloc destacat del centre (vitrina) la maqueta del vaixell i els nusos mariners que han fet al taller.
- **Educació Física/Tutoria:** fer diverses dinàmiques de grups-jocs: la fortalesa, amb 8 vasta, les enganxines de la diversitat, autoconeixement al damunt de les cadires, etc.
- **Educació Física:** posar-se per parelles i un amb els ulls envenats endevini qui és l'altra persona a partir del tacte o de qualitats físiques que els altres (que sí veuen) li diuen.
- **Totes les matèries:** fer notes positives a l'agenda personal (per a les famílies) a tots aquells alumnes que al llarg de les hores, dies o setmanes de classe a l'aula oberta hagin fet alguna millora (actitud, deures, esforç a classe, puntualitat...).
- **Totes les matèries:** en realitzar les feines i controls portar aquestes a les famílies per tal que les valorin i, a més a més, les signin afegint algun comentari si ho creuen oportú.

- **Ciències Socials i Naturals/Educació Física/Castellà/Català:** buscar un o més personatges locals (de Castelldefels) que han fet cap millorar o treball solidari o de superació per a la societat, en l'àmbit científic, literatura, esportiu, etc.

Activitats relacionades amb la formació i orientació al món laboral i professional (realitzades a tutoria):

- Portar diaris on hi hagi ofertes de treball i analitzar quines són les professions relacionades amb les activitats a la mar i a les platges i les condicions professionals que es requereixen.
- Analitzar els sous nets (segons les ofertes de treball) i veure quines són les despeses habituals d'una família (consum d'electricitat, gas, telèfon, aigua... hipoteca o lloguer, cotxe (crèdit personal, benzina, assegurança...), alimentació, despeses escolars, impostos (IBI, transport metropolità, circulació, IRPF...), etc. per adonar-se de les dificultats per viure amb segons quins sous i quines professions.
- Buscar, analitzar i realitzar les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i superior d'activitats físiques i esportives i activitats maritimopesqueres.

10. METODOLOGIA

Qüestions prèvies globals

1. Es vetllarà perquè l'ambient de la classe sigui agradable amb un clima de seguretat, respecte, confiança, on s'estimuli al màxim la participació i la interacció de tots els participants.
2. Gran part dels processos d'ensenyament-aprenentatge es realitzaran mitjançant treball cooperatiu entre els alumnes a partir de petits grups i/o parelles que s'aniran canviant (a proposta del professorat o dels mateixos alumnes) segons les activitats a realitzar en cada moment. S'intentarà que interactuïn alumnes de diferents nivells i estils cognitius (dependents/independents de camp, reflexiu/impulsiu, flexible/rígid, simplicitat/complexitat...)
3. Es vetllarà, en la mesura del possible, perquè els processos d'ensenyament-aprenentatge de les activitats siguin el més individuals, atenent als diversos ritmes dels alumnes i adaptant els continguts perquè siguin el màxim de significatius i funcionals per a tots i cadascun dels participants.
4. Allò veritablement important no seran les explicacions del professor sinó els procediments d'aquest perquè l'alumne estigui en disposició d'aprendre (sempre partint de la responsabilitat màxima de l'alumne en els seus propis processos d'ensenyament-aprenentatge). Farem servir procediments generals sobre com pensar i algunes habilitats d'estudi i treball autònom i/o cooperatiu.
5. Dins de l'aula, segons el moment, treballarem a partir de tres situacions:
 - a) *expositives* (professor/alumnes)
 - b) *conversació* (tots: alumne-s/alumne-s i alumne-s/professor)
 - c) *indagació* (alumnes: individual i/o grupal)

El paper del professorat de l'aula oberta en aquest i altres projectes ha de ser el de moderador i animador de les discussions i temes tractats a l'aula, oblidant-se de la classe magistral tradicional. La dinàmica de les classes ha de ser molt participativa i d'interacció entre els alumnes, fonamentalment, basada en les argumentacions i les idees aportades pels alumnes que conformen el grup.

El professorat iniciarà les classes amb una breu introducció explicativa del que es treballarà en aquella sessió. Cada nova sessió el professor farà un breu resum o preguntarà els alumnes les idees força treballades en la sessió anterior (això servirà per recordar i situar els alumnes novament). En acabar algunes sessions, el professor farà un breu resum de les conclusions del treball en aquella sessió.

El mètode de treball a l'aula seguirà sempre les mateixes directrius:

El professorat situarà els alumnes en forma d' **"U"** o **semicercle** i anirem intercanviant-los de lloc segons la intenció (nivells...) d'allò que vol treballar a cada moment. Si un alumne no segueix la dinàmica i molesta a la classe perd la confiança del grup i el professor (té dues oportunitats). La primera vegada passarà a una de les dues cantonades del semicercle. Si la seva actitud persisteix, el professor el farà fora del cercle durant un període de 2-3 sessions perquè reflexioni sobre allò que ha perdut (treball per parelles o en petit grup, confiança del grup i del professorat, etc.).

Segons els tipus d'activitats que realitzin cada matèria el treball es realitzarà de forma individual o en parella o en petits grup o en gran grup. A la vegada farem servir diferents estratègies i dinàmiques perquè ajudin els alumnes de l'aula oberta:

- segons els ritmes d'aprenentatge dels alumnes, alguns requeriran més temps per realitzar les feines o bé rebran la col·laboració d'un alumne més avançat quan aquest hi hagi finalitzat la seva feina.
- realitzarem alguns brainstorming (pluja d'idees) per començar algunes activitats o bé per arribar a algunes conclusions en acabar-les.
- en ocasions, farem un Phillips 66 perquè arriben conjuntament per grups a algunes idees consensuades.

- en acabar cadascuna de les activitats ja siguin individuals, per parelles o en petits grups farem una posada en comú amb tot el grup per veure si les idees força s'han assolit o aprofitem per fer un repàs. En aquesta activitat de síntesi (posada en comú) el professorat actuarà com a moderador i es demanarà que l'alumnat faci **escolta activa** (estar atents "amb les dues oïdes i el cap" per tal d'escoltar i reflexionar sobre allò que es diu). També es vigilarà que no parlin sempre els mateixos alumnes (portaveus).

- en algunes ocasions treballarem altres dinàmiques pedagògiques com:
 - a) dinàmica de les frases inacabades (per exemple per a l'avaluació inicial o final). On els alumnes de forma individual continuaran una frase presentada pel professor amb allò que pensen o saben.

 - b) el professor inicia una història als alumnes de les dues cantonades (disposició en forma d' "U"). Aquests alumnes després d'afegir-li unes ratlles passen el full al company/a del costat perquè la llegeixi i continuï la narració fins que arribi novament al primer alumne, que li posarà un final, si vol, o la deixarà inacabada.

11. AVALUACIÓ

En aquest apartat presentarem, a grans trets, quin model d'avaluació realitzarem dins d'aquest projecte interdisciplinar de l'aula oberta de l'IES Torre Roja.

L'avaluació de l'alumnat participant serà:

1. **individualitzada**, seguint el ritme de cada alumne i atenent al principi de diversitat.
2. **continuada**, amb una observació i interpretació sistemàtica del procés d'aprenentatge ja que valorem el treball constant i continuat i no només la nota obtinguda en un examen o treball final.
3. **diversificada**, pel que fa als instruments d'avaluació i a la valoració dels continguts.
4. **globalitzada**, ja que es valorarà en el seu conjunt el progrés que cada alumne ha fet des del començament del projecte fins al final del procés per constatar quins són els objectius d'aprenentatge que han estat assolits completament o en quin nivell es troba l'alumne en aquest moment.
5. **regulació**, perquè en tot moment del procés d'ensenyament-aprenentatge s'anirà reorientat i reorganitzant aquells aspectes (activitats d'ensenyament-aprenentatge, interacció dels alumnes, ajuda ajustada del professor, recursos, criteris d'avaluació...) que no acabin de funcionar com s'esperava quan es va elaborar el disseny d'aquest projecte interdisciplinar.

Seràn cabdals a l'avaluació processual aspectes com les actituds de participació activa, interès, grau d'esforç, progressos, col·laboració, diàleg, etc. perquè partim d'un enfocament social d'aquestes qüestions.

Majoritàriament les **tècniques d'avaluació** que farem servir dins d'aquest projecte interdisciplinar seran qualitatives. Tot i que també farem servir alguna quantitativa i estandaritzada.

També avaluarem de forma realista el treball realitzat si se'ls demana des del primer dia que anotin en una llibreta les seves idees, activitats, etc. (avaluació continuada).

• **Avaluació inicial**

L'avaluació inicial que proposem consisteix en realitzar un petit qüestionari de cadascuna de les matèries que intervenen (exceptuant la tutoria) és a dir unes 5 a 7 preguntes de les quals la majoria (2/3 parts) haurien de ser tancades amb diverses opcions i 1/3 part obertes on l'alumne expliqui breument algun dels temes que treballarem. Aquest qüestionari inicial només servirà per saber quins són els seus coneixements previs sobre el tema "el bateig de mar".

Mai es posarà una nota que comptarà per a l'avaluació final. El qüestionari pot ser igual o molt semblant per a les matèries de castellà, català i fins i tot anglès. D'altra banda, el qüestionari inicial de taller (tecnologia i EVP) poden tenir un format diferent, on algunes preguntes siguin pràctiques (eines, tècniques, etc.). Algunes de les preguntes del qüestionari seran frases inacabades per a completar pels alumnes.

• **Proposta d'avaluació final**

Com ja hem dit en altres moments l'avaluació final de cadascuna de les matèries serà un punt més que no l'únic i ni molt menys el menys important. Mai hem de perdre de vista que es tracta d'alumnes d'un aula oberta que estan aquí per diversos motius, desmotivació pels estudis, greus problemes d'aprenentatge, conductes disruptives...

A més a més, la nostra aula oberta d'enguany compta amb alumnes de 3r i 4t d'ESO amb diversos nivells d'aprenentatge respecte al mateix curs acadèmic. I, fins i tot, actualment tenim un alumne de 2n ESO (prova pilot) amb unes característiques molt especials que intentem adequar a la realitat diversa de la nostra única aula oberta de 3r i 4t d'ESO (el que abans era 2n cicle).

L'avaluació final que proposem consistirà en recollir les feines treballades al llarg del procés (dossiers, fitxes, llibreta...).

D'altra banda, realitzarem una prova-control de cada matèria (teòrica o pràctica o teòrico-pràctica) amb algunes preguntes i activitats de les qüestions més importants treballades a les sessions de classe (aula) i la sortida.

Per últim, demanarem a tots els alumnes que omplin un full d'autoavaluació que nosaltres elaborarem per tal de veure quins han estat els punts forts i febles del projecte això com les possibilitats de reajustament que podem fer de cara a propers projectes o del següent curs on tornem a realitzar novament aquest

12. BIBLIOGRAFIA, RECURSOS DIDÀCTICS I ÚS DE LES TIC.

- **Instruccions d'inici de curs 2008/09.**
- **AAVV. Seminari A.O. Competències Bàsiques curs 2007/08. David Garijo i Manel Merino co-autors.**
http://www.xtec.cat/formacio/aulesobertes/materials/seminaris_aulesobertes.htm
- **AAVV. Seminari Webquest curs 2008/09. Sebastià Capellà i Priu. David Garijo participant.**
- **Decret 143/2007. Objectius Generals.**
- **Canals Cabau, Rosa (2008). Presentació de competències bàsiques.**
- **Projecte Orbita de l' IES Torre Roja.**
- **Projecte Educatiu del centre IES Torre Roja.**
- **GRAELLS, Jaume (2008): "Algunes reflexions sobre competències bàsiques".
Cinquena Jornada d'ensenyament de les matemàtiques, organitzat per FEEMCAT,
XEIX i SCM.**

13. ANNEXOS

INFORME D'ACTIVITATS I COMPORTAMENT PROFESSIONAL

Alumne/a : _____

Període de l'estada formativa valorat en aquest informe: _____

Centre Col·laborador : _____

Nom del responsable que emet l'informe: _____

ACTIVITATS PROFESSIONALS	Té dificultats	Està aprenent	Fa correctament	Domina a fons
1. Aprofita bé el temps?				
2. Fa allò que se li diu?				
3. Se li poden confiar responsabilitats?				
4. Creus que té aptituds per a aquesta feina?				
5. S'esforça per aprendre?				
6. Li preocupa que la feina quedi ben feta?				
7. Davant els dubtes, busca solucions?				
8. Usa de manera adequada els materials i les eines?				
9. S'integra bé en les tasques d'equip?				
10. Aspectes específics de l'activitat (si és escaient):				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

Comentaris i propostes per millorar:

Data i signatura:*Manel Merino*
*David Garijo**Curs 2008/09*

FULL DE SEGUIMENT DE LES ACTITUDS I HÀBITS DEMOSTRATS

Alumne/a : _____

Període de l'estada formativa valorat en aquest informe: _____

Centre Col·laborador : _____

Nom del responsable que emet l'informe: _____

OBSERVACIONS	Sempre	Sovint	A vegades	Mai
1. Mostra interès a l'hora de fer les activitats encomanades.				
2. Intenta fer les tasques tan bé com pot.				
3. Fa suggeriments per intentar millorar la feina.				
4. Demana ajuda quan té dubtes davant una activitat.				
5. Es mostra responsable de la feina encomanada.				
6. Realitza les tasques en el temps previst.				
7. És capaç d'organitzar la feina que se li encarrega.				
8. És ordenat a la feina.				
9. Té iniciativa.				
10. Intenta superar-se.				
11. És puntual a la feina.				
12. Vigila per la seva seguretat.				
13. Té cura de la higiene i del seu aspecte personal.				
14. Assisteix i si falta justifica la seva absència.				
15. És educat en el parlar i en els fets.				
16. Es relaciona amb correcció amb els altres.				
17. Accepta bé els avisos i correccions.				
18. És sincer i comunicatiu.				

-Si alguna observació no és escaient per al vostre centre, deixeu-la en blanc-

Data i signatura*Manel Merino*
*David Garijo**Curs 2008/09*

Quadre d'autoavaluació individual

	Inici 0 punts	Progrés 1 punt	Assoliment 2 punts	Excel·lent 3 punts	Puntuació
1. Compartir informació	No has compartit informació amb els membres del grup.	Has compartit poca informació.	Has compartit algunes informacions bàsiques relacionades amb el tema.	Has compartit molta informació relacionada amb el tema.	
2. Realitzar les tasques concretes del rol	No has fet cap de les tasques assignades.	Has fet poques tasques assignades.	Gairebé has fet totes les tasques assignades.	Has fet totes les tasques assignades.	
3. Cooperar dins del grup	Normalment has estat en desacord amb les decisions del grup.	Algunes vegades has estat en desacord i no has buscat alternatives.	Gairebé sempre has estat d'acord i no has buscat alternatives.	Gairebé sempre has estat d'acord i has buscat alternatives.	
4. Prendre les decisions correctes	Has volgut fer les coses a la teva manera.	Sovint t'has posat al costat dels amics en lloc de tenir en compte tots els punts de vista.	Gairebé sempre has tingut en compte tots els punts de vista.	Sempre has ajudat el grup a prendre una decisió consensuada.	
5. Cercar i recopilar informació	No has reunit cap informació relacionada amb l'objectiu.	Has reunit poca informació. Alguna té relació amb l'objectiu.	Has reunit informació. Gairebé tota té relació amb l'objectiu.	Has reunit molta informació. Tota té relació amb l'objectiu.	
6. Negociar i consensuar	T'has perdut en el projecte i has abandonat fàcilment.	A vegades t'has perdut en el projecte, però has pogut continuar treballant amb l'ajut dels companys o del professorat.	Poques vegades t'has perdut en el projecte i has pogut pensar en algunes opcions possibles.	No t'has perdut mai en el projecte i has pogut pensar en diverses opcions per solucionar problemes.	
Puntuació total					

Quadre d'autoavaluació del grup

	Inici 0 punts	Progrés 1 punt	Assoliment 2 punts	Excel·lent 3 punts	Puntuació
1. Dinàmica del grup	Heu discutit o us heu barallat sovint i no heu compartit les tasques.	Heu tingut problemes a l'hora d'arribar a acords; un sol component ha acabat fent gairebé tota la feina.	Us heu portat força bé i heu compartit les feines a parts iguals.	Us heu demostrat respecte i heu treballat junts durant tot el procés.	
2. Realització de les tasques encomanades	Poques vegades heu completat les tasques en el temps establert.	Heu completat algunes tasques i part del producte final en el temps establert.	Heu completat gairebé totes les tasques i el producte final en el temps establert.	Heu completat satisfactòriament les tasques i el producte final en el temps establert.	
Puntuació total					

Quadre d'avaluació del producte final

	Inici	Desenvolupament	Assoliment	Excel·lent	Puntuació
	0 punts	1 punt	2 punts	3 punts	
1. El contingut	Inclou molt poca informació sobre els aspectes treballats, sense detallar-la o organitzar-la.	Inclou informació sobre els aspectes treballats amb pocs detalls i pot ser poc clara i poc organitzada.	Inclou informació organitzada i clara sobre els aspectes treballats, amb alguns detalls.	Inclou informació detallada, organitzada i clara sobre els aspectes treballats.	
2. L'ortografia i la gramàtica	Hi ha molts errors ortogràfics i gramaticals.	Hi ha força errors ortogràfics i gramaticals.	Hi ha alguns errors ortogràfics i gramaticals.	Hi ha pocs o cap error ortogràfic i gramatical.	
3. El text	Tot el text està copiat directament de les fonts d'informació.	Inclou força fragments copiats i alguns de redacció pròpia.	Inclou alguns fragments copiats i força de redacció pròpia.	Tot el text està reelaborat.	
4. La presentació i el disseny	Les pàgines no atrauen. El text és difícil de llegir. El fons distreu.	Les pàgines semblen avorrides. El text pot ser de difícil lectura. El fons a vegades distreu.	Les pàgines atrauen. El text es llegeix fàcilment. El fons és discret i adient.	Les pàgines atrauen. Estan ben organitzades en quadres. El text està alineat i distribuït en paràgrafs breus. El fons és adient.	
5. Els elements visuals (fotografies, quadres, gràfics...)	No hi ha elements visuals o són inapropiats o de baixa qualitat.	Els elements visuals són borrosos, carregats o no encaixen. Hi ha massa imatges que fan que el programa es descarregui lentament.	Els elements visuals són apropiats, d'alta qualitat i es descarreguen força ràpidament.	Els elements visuals són apropiats, d'alta qualitat, es descarreguen força ràpidament i s'usen d'una manera creativa.	
Puntuació total					

Rubrica